

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ХҮНСНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.** Хүнсний тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

#### **1/3 дугаар зүйлийн 3.1.14-3.1.16 дахь заалт:**

“3.1.14. “хүнсний баталгаат байдал” гэж хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүн нь чанар, эрүүл ахуйн стандарт, техникийн зохицуулалтын шаардлага хангасныг;”

3.1.15. “зохицуулах үйлчилгээтэй хүнс” гэж хүний бие махбодод бүхэлд нь, эсхүл тодорхой нэг эрхтний үйл ажиллагааг дэмжих шимт бодисын найрлагатай, биологийн үйлчлэл, үнэт чанартай бүтээгдэхүүнийг;”

3.1.16. “хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ” гэж стандарт, техникийн зохицуулалтын шаардлага хангасан түүхий эд, туслах материал ашиглаж, эрх бүхий этгээдийн баталсан жор, технологийн дагуу техник, тоног төхөөрөмж, мэргэжлийн хүний нөөцөд тулгуурлан хоол бэлтгэх, түүгээр үйлчлэх үйл ажиллагааг;”

#### **2/4 дүгээр зүйлийн 4.1.5 дахь заалт:**

“4.1.5.хүн, мал, амьтан, ургамал, байгаль орчны эрүүл аюулгүй байдлын харилцан шүтэлцээг хангах.”

#### **3/4 дүгээр зүйлийн 4.2, 4.3 дахь хэсэг:**

“4.2.Төрөөс хүнсний аюулгүй байдлыг хангах талаар дараах цогц бодлогын чиглэлийг баримтална:

4.2.1.хүнсний хангамж, хүртээмжийн тогтвортой байдлыг хангах;

4.2.2 хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд хүнсний баталгаат байдал, орчны аюулгүй байдлыг бүрэн хангах;

4.2.3.шим тэжээллэг, чанартай хоол хүнсийг хэрэглэх мэдлэг, боловсролыг дээшлүүлэх, уламжлалт соёл, дадлыг төлөвшүүлэх;

4.2.4.эрсдэлийн удирдлага, хяналт, мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх.

4.3.Энэ хуулийн 4.2-т заасан хүнсний аюулгүй байдлыг хангах бодлогыг энэ хуулийн 13.1.5, 13.1.6-д заасан тандалт, судалгааны үр дүн, зураглалд үндэслэн тодорхойлно.”

#### **4/6 дугаар зүйлийн 6.12 дахь хэсэг:**

“6.12.Гадаадын тусламжаар хүнс авахтай холбогдсон харилцааг холбогдох хуульд заасан журмын дагуу зохицуулна.”

#### **5/10 дугаар зүйлийн 10.4 дэх хэсэг:**

“10.4.Хүнсний чиглэлийн дараах үйл ажиллагаанд стандарт, техникийн зохицуулалтыг дагаж мөрдөнө.

10.4.1.хүнс, хөдөө аж ахуй, хоол үйлдвэрлэл, тээвэрлэлт, хадгалалт, худалдаа, үйлчилгээнд тавигдах холбогдох стандарт, техникийн зохицуулалт;

10.4.2.хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнд тавигдах чанар, эрүүл ахуйн стандарт, техникийн зохицуулалт.”

#### **6/11<sup>1</sup> дүгээр зүйл:**

##### **“11<sup>1</sup> дүгээр зүйл.Мэргэшүүлэх сургалт, мэргэшлийн зэрэг**

11<sup>1</sup>.1.Хүнс, хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан журмаар хүнсний салбарын мэргэжилтэнг давтан сургах, мэргэшлийн зэрэг олгохтой холбогдсон харилцааг зохицуулна.

11<sup>1</sup>.2.Энэ хуулийн 11<sup>1</sup>.1-д хийсэн журамд дараах харилцааг тусгана:

11<sup>1</sup>.2.1.мэргэжилтний зэргийн төрөл, хэлбэр, хугацаа;

11<sup>1</sup>.2.2.мэргэшүүлэх зэрэг олгох мэргэжлийн чиглэл, үйл ажиллагааны хүрээ, түүнд тавих шаардлага;

11<sup>1</sup>.2.3.сургалт,мэргэшлийн зэрэг олгох үйл ажиллагааны удирдлага, зохион байгуулалт;

11<sup>1</sup>.2.4.мэргэшлийн зэрэг олгох, сунгах, хүчингүй болгох;

11<sup>1</sup>.2.5.мэргэшүүлэх давтан сургалтын багц цаг, давтан сургалтын хөтөлбөр, давтамж;

11<sup>1</sup>.2.6.мэргэшлийн зэргийн гэрчилгээ.

11<sup>1</sup>.3.Мэргэжлийн холбоо энэ хуулийн 11<sup>1</sup>.2-т заасан шаардлагыг хангасан мэргэжилтний хүсэлтийг хүлээн авч, мэргэшлийн зэрэг олгох, сунгах асуудлыг хянаж, санал, дүгнэлт гаргаж, хүнс хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

11<sup>1</sup>.4.Энэ хуулийн 11<sup>1</sup>.3-д заасан мэргэжлийн холбооны санал, дүгнэлт, үндэслэн хүнс, хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн мэргэшлийн зэрэг олгох, сунгах, хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлэнэ.

### **7/13 дугаар зүйлийн 13.1.5, 13.1.6 дахь заалт:**

“13.1.5.хүнсний хангамж, бодит хэрэглээ, хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний найрлагын судалгаа, мэдээллийн сан бүрдүүлэлт;

13.1.6.хүнсний баталгаат байдал, шим тэжээл, молекул биологи, бичил биетний тэсвэржилт, хүнсний нэмэлт, баяжуулалттай холбогдсон зохицуулах үйлчлэлийн тандан судалгаа.”

### **7/13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсэг:**

“13.4.Энэ хуулийн 13.1.1, 13.1.5, 13.1.6-д заасан тандан судалгааг 5 жил тутамд эрдэм шинжилгээний байгууллага явуулж, үр дүнг Үндэсний зөвлөлд тайлагнаж, хариу арга хэмжээ авна.”

### **8/13<sup>1</sup> дүгээр зүйл:**

#### **“13<sup>1</sup> дүгээр зүйл.Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаанд тавих төрийн хяналт**

13<sup>1</sup>.1.Хүнсний баталгаат байдалд хүнсний хяналт, зохицуулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний хүнс, хөдөө аж ахуйн асуудал хариуцсан нэгжийн улсын байцаагч хэрэгжүүлнэ.

13<sup>1</sup>.2.Энэ хуулийн 13<sup>1</sup>.1-д заасан байгууллага, нэгж нь дараах чиглэлээр хяналт хэрэгжүүлнэ:

13<sup>1</sup>.2.1.хүнсний хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилт;

13<sup>1</sup>.2.2.дотоодын болон импортын хүнсний бүтээгдэхүүний сав, баглаа боодол, шошгололт, шошгоны тэмдэг, тэмдэглэгээ;

13<sup>1</sup>.2.3.хүнсний сүлжээний бүх үе шат дахь эрүүл ахуйн зохистой дадлын хэрэгжилт;

13<sup>1</sup>.2.4.хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн шатанд үйлдвэрлэлийн зохистой дадлын хэрэгжилт;

13<sup>1</sup>.2.5.үйлдвэрлэлийн шат дамжлага дахь аюулын дүн шинжилгээ ба эгзэгтэй цэгийн хяналт;

13<sup>1</sup>.2.6.хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг буцаан болон татан авалт;

13<sup>1</sup>.2.7.хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний ул мөрийг мөрдөн тогтоох бүртгэл.

13<sup>1</sup>.3.Энэ хуулийн 13<sup>1</sup>.1-д заасан төрийн захиргааны байгууллагын дэргэд хяналтын лаборатори ажиллана.

13<sup>1</sup>.4.Энэ хуулийн 13<sup>1</sup>.3-т заасан лаборатори тухайн шинжилгээний үзүүлэлтээр стандартын дагуу итгэмжлэгдсэн байна.”

#### **9/15<sup>1</sup> дүгээр зүйл:**

#### **“15<sup>1</sup> дүгээр зүйл.Эрдэм шинжилгээний байгууллагын оролцоо**

15<sup>1</sup>.1.Эрдэм шинжилгээний байгууллага нь хүнсний аюулгүй байдлыг хангах талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

15<sup>1</sup>.1.1.Монгол Улсын хүнсний аюулгүй байдлын төлөв байдлын судалгаа явуулж, нөхцөл байдлыг үнэлэх, тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлох;

15<sup>1</sup>.1.2.хүнсний шинэ бүтээгдэхүүн хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйлдвэрлэлийн технологийн туршилт, судалгаа явуулах, мониторинг хийх;

15<sup>1</sup>.1.3.хүн амын эрүүл мэндийг дэмжихэд чиглэгдсэн, байгаль орчинд ээлтэй дэвшилтэт технологи, ноу-хауг судалж, нутагшуулах талаар санал, зөвлөмж боловсруулах;

15<sup>1</sup>.1.4.өндөр хөгжилтэй орны хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний сав, баглаа, боодол, хадгалалт, тээвэрлэлтийн шинэ технологийг нэвтрүүлэх талаар зөвлөмж гаргах;

15<sup>1</sup>.1.5.хүнсний салбарын мэргэжлийн байгууллагын судлаач мэргэжилтэн болон хүнсний үйл ажиллагаа эрхэлдэг хуулийн этгээдийн хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх, чадавхжуулахад нь дэмжлэг үзүүлэх;

15<sup>1</sup>.1.6.шим тэжээллэг, баталгаат хүнсийг сонгон хэрэглэх, зохистой хооллох талаар олон нийтэд сургалт, сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

15<sup>1</sup>.1.7.хуульд заасан бусад.

**2 дугаар зүйл.**Хүнсний тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь хэсгийн “хангамжийг” гэсний дараа “улсын хэмжээнд” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.4 дэх заалтын “үйл ажиллагаандаа” гэсний өмнө “хүнсний сүлжээний өөрт хамаарах” гэж тус тус нэмсүгэй.

**3 дугаар зүйл.**Хүнсний тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

#### **1/3 дугаар зүйлийн 3.1.3 дахь заалт:**

“3.1.3.“хүнсний эрүүл ахуй” гэж хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүн нь хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, бохирдоогүй, хортой нэгдэл, өвчин үүсгэгч бичил биетэн агуулаагүй байхыг;”

## **2/3 дугаар зүйлийн 3.1.11 дэх хэсэг:**

**“3.1.11.”**хүнсний сүлжээ” гэж хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхлэх, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, дахин боловсруулах, савлах, тээвэрлэх, хадгалах, нөөцлөх, худалдах, экспортлох, импортлох, хоол үйлдвэрлэх, түүгээр үйлчлэх, хүнсийг тусламжаар авах, өгөх, чанар, эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй хүнсийг буцаан татах, устгах үйл ажиллагааг;”

## **3/17 дугаар зүйл:**

“17.1.Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч энэ хуулийн 10.1.4, 10.2-т заасан зохистой дадал, хяналт, удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлснээ итгэмжлэгдсэн баталгаажуулалтын байгууллагаар баталгаажуулна.

17.2.Энэ хуулийн 17.1-д заасны дагуу баталгаажуулсан этгээдийн жагсаалтыг итгэмжлэгдсэн баталгаажуулалтын байгууллага нийтэд мэдээлнэ.

17.3.Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч энэ хуулийн 10.1.4, 10.2-т заасан зохистой дадал, хяналт, удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлснээ олон улсын хэмжээнд магадлан итгэмжлэгдсэн эрх бүхий байгууллагаар баталгаажуулж болно.”

**4 дүгээр зүйл.**Хүнсний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “аюулгүй хүнсээр” гэснийг “баталгаат хүнсээр” гэж, “эрхлэхтэй” гэснийг “эрхлэх, түүнд хяналт тавихтай” гэж, 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын “аюулгүй хүнсийг” гэснийг “баталгаат хүнсийг” гэж, 4 дүгээр зүйлийн гарчгийн “зарчим” гэснийг “, бодлогын чиглэл” гэж, Хоёрдугаар бүлгийн гарчгийн “ХАНГАМЖ” ГЭСНИЙГ “ХАНГАМЖ, ХҮРТЭЭМЖ” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.4 дэх хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 10.1.1 дэх заалт, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “аюулгүй байдлыг” гэснийг “баталгаат байдлыг” гэж, 6 дугаар зүйлийн гарчгийн “Хүнсний нөөц” гэснийг “Стратегийн хүнс” гэж, мөн зүйлийн 6.12 дахь хэсгийн дугаарыг “6.13” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2.3 дахь заалтын “түүхий эд, бүтээгдэхүүний аюулгүй” гэснийг “хүнсний баталгаат байдлын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

**5 дугаар зүйл.**Хүнсний тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.4 дэх хэсгийн “зээл,” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг